

HAZİRANIN İLK HAFTASI YILIN İLK YARISI

TCMB'nin yayımladığı menkul kıymet istatistiklerine göre, 31 Mayıs haftasında yurt dışı yerleşiklerin fiyat ve kur hareketlerinden arındırılmış hisse senedi portföyü 528,8 milyon USD azalırken, DİBS portföyü 312,6 milyon USD artış kaydetti

Haziran ayının ilk haftasında yılın ilk yarısı ile ilgili bilgiler, istatistikler bu hafta peyder pey piyasaya sunuldu. TCMB'nin yayımladığı menkul kıymet istatistiklerine göre, 31 Mayıs haftasında yurt dışı yerleşiklerin fiyat ve kur hareketlerinden arındırılmış hisse senedi portföyü 528,8 milyon USD azalırken, DİBS portföyü 312,6 milyon USD artış kaydetti. Aynı tarih itibarıyla, TCMB'nin brüt rezervleri bir önceki haftaya göre 1,4 milyar USD artarak 143,6 milyar USD, net rezervleri de 5,1 milyar USD artarak 45,5 milyar USD oldu.

Hakan DİKMEN
ANALİZİ

TÜFE enflasyonu Mayıs'ta % 75,45 ile Kasım 2022'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde İSO Türkiye İmalat PMI 48,4 düzeyine gerileyerek Nisan'ın ardından Mayıs'ta da küçülme sinyali verdi. Öncü dış ticaret verilerine göre, Mayıs'ta yıllık bazda % 48,6 daralan dış ticaret açığı 6,5 milyar USD düzeyinde kaydedildi.

BU HAFTA HANGİ YATIRIM ARACI NE KADAR KAZANDIRDI?

Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetleri haftalık bazda ortalama yüzde 2,51, Euro/TL yüzde 0,36, altının gram

fiyatı yüzde 1,19 değer kaybederken, Dolar/TL yüzde 0,15 değer kazandı.

Dolar Kazandı ama, Borsa İstanbul haftanın son işlem gününü düşüşle tamamladı.

Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi, haftayı ortalama yüzde 2,51 kayıpla tamamladı. Önceki kapanışa göre 140,71 puan azalırken, toplam işlem hacmi 71,3 milyar lira oldu.

Bu hafta yatırım araçlarından sadece dolar kazandırdı.

Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi, haftayı yüzde 2,51 değer kaybederek 10.138,97 puandan tamamladı. Endeks, hafta içinde en düşük 10.112,40, en yüksek 10.610,18 puanı gördü.

Aynı dönemde Borsa İstanbul Mali Endeksi yüzde 4,27 değer kaybederek 11.472,07 puan, Hizmetler Endeksi yüzde 0,14 azalışla 9.506,16 puan, Sana-

yi Endeksi 2,40 kayıpla 13.862,93 puan, Teknoloji Endeksi yüzde 2,56 değer kazancıyla 13.665,98 puan oldu.

MİA TEKNOLOJİ EN ÇOK PRİM YAPAN HİSSE

Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksinde dahil hisse senetleri arasında bu hafta en çok yükselen yüzde 19,08 ile MİA Teknoloji oldu. MİA Teknoloji'yi, yüzde 17,00 ile Ülker, yüzde 6,18 ile Petkim izledi. Söz konusu hisseler arasında en çok değer kaybedenler yüzde 13,71 ile Agrotech Teknoloji, yüzde 11,39 ile Doğuş Otomotiv ve 10,69 ile Akbank şeklinde sıralandı.

Borsa İstanbul'da hisseleri işlem gören en değerli şirketler, 540 milyar 146 milyon lirayla Koc Holding, 419 milyar 790 milyon lirayla Garanti BBVA ve 417 milyar 450 milyon lirayla

Türk Hava Yolları oldu.

DOLAR YÜKSELDİ

24 ayar külçe altının gram fiyatı geçen hafta yüzde 1,19 azalışla 2.401 liraya, cumhuriyet altınının fiyatı da yüzde 1,79 kayıpla 15 bin 900 liraya geriledi.

Doların satış fiyatı yüzde 0,15 artışla 32,2630 lira, avronun satış fiyatı da yüzde 0,36 düşüşle 34,9060 lira oldu.

Geçen hafta 41,1200 lira olan İngiliz sterlininin satış fiyatı, bu hafta yüzde 0,04 azalarak 41,1030 liraya geriledi.

İsviçre francı ise önceki haftaya kıyasla yüzde 0,65 yükselişle 35,7640 liradan alıcı buldu.

KÜRESEL PİYASALAR

ECB, 6 Haziran'da gerçekleştirdiği toplantısında politika faizini beklentiler paralelinde 25 baz puan indirdi. ABD'de Mayıs'ta tarım dışı istihdam 272 bin kişi artarken, işsizlik oranı % 4,0 düzeyinde gerçekleşti. ECB'nin faiz indirim kararı doğrultusunda diğer başlıca merkez bankalarının da yıl içinde faiz indirimlerine gideceği yönündeki beklentilerin güçlenmesiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı dün günü yükselişle tamamlandı. Altının ons fiyatı da günlük bazda % 0,18 artış kaydetti.

Çin'de açıklanan veriler ülke ekonomisinde toparlanmanın sürdüğünü gösterdi. Çin'de bu hafta bitirken açıklanan dış ticaret verilerine göre Mayıs döneminde yıllık bazda ihracat beklentile-

ri artarak % 7,6 genişlerken, ithalat % 1,8 artış gösterdi. İhracatın beklentileri aşan performansıyla ülkenin dış ticaret fazlası bu ayda 82,6 milyar USD seviyesine ulaştı. Rusya Merkez bankası, çoğu tahminle eşleşen kilit faiz oranını % 16'da bıraktı. Ancak, Politika yapıcılar yaklaşan yeni toplantıda faiz artırımının mümkün olduğunu söylüyor. İşler Putin'in istediği gibi gidiyor yorumları yapıyor.

ALTIN

Haftalardır yatırımcısını güldüren altın için temkinli davranmak gerekiyor. Jeopolitik risk haber akışında zayıflama ve makro verilerin ön planda olduğu bir dönem yaşadığımız için dikkatli bakmalıyız. Altın fiyatları izah ettiğimiz gibi bu dönemde ABD 10 yıllık tahvil faizi ve dolar talebi ile ters korelasyona girmiş görünüyor.

Veri odaklı seyriz fiyatlamalarda etkili oluyor. Verilerin sonuçlarına göre hızlı yön değişiklikleri devam ediyor. FED faiz indirim beklentileri her gün değişiklik gösteriyor. O yüzden şu an gördüğümüz istahın devamlılığı kısa dönem için belirsizliğini koruyor.

Altında kısa vadede yön kararsız kalabiliyor (makro veriler belirsiz sapma göstermezlerse). 2.275-2.440 Usd bandı sürebilir. Hafta kapanırken 2.378 Usd seviyesindeki ons altında 2.350 ve 2.225 Usd seviyeleri destek, 2.375 ve 2.400 Usd direnc seviyeleri olarak izlenebilir.

SANAYİ ODASI YÜKSEKOVA'DA

İstanbul
Sanayi
Odası (İSO)
Başkanı Erdal
Bahçivan ve
beraberindeki
heyet,
Hakkari'nin
Yüksekova
ilçesinde
ziyaretlerde
bulundu

HAKKARİ'DEKİ programları kapsamında Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odasını (YÜTSO) ziyaret eden Bahçivan ve beraberindekiler, oda başkanı Salih Özdemir ve yönetim kurulu üyelerince karşılan-

dı. Özdemir ve yönetim kurulu üyeleriyle sohbet eden, yürütülen çalışmalar ve ilçe hakkında bilgi alan Bahçivan, daha sonra DEMETER Tarımsal Kalkınma Kadın Kooperatifinde düzenlenen programa katıldı. AA

İSO Başkanı Bahçıvan Kastamonulu heyetle Anadolu'da

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan, aralarında Kastamonulu isimlerinde bulunduğu heyet Şırnak ve Hakkari illerinde bir dizi ziyaret gerçekleştirdi.

Kastamonulu isimlerden; Ender Yılmaz, Kemal Akar, Mehmet Umur ve Aydın Aslandağ'ın içinde bulunduğu heyet ziyaretini yarın sonlandıracak.

Konuyla ilgili açıklama yapan İSO Başkanı Bahçıvan; "Haftalar öncesinden planladığımız gezimiz sırasında Şırnak Valiliğimiz, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz ve Şırnak Ticaret ve Sanayi Odamız ile Mesleki

Eğitim ve İş birliği Protokolü imzalayacağız. Gezimiz boyunca güzide kuruluşumuz Türkiye Petrolleri'nin Gabar'daki petrol arama çalışmalarını yerinde inceleyeceğiz" şeklinde konuştu.

Seyahat sırasında Şırnak ve Hakkari illerinin yanı sıra Cizre ve Yüksekova ilçelerinin Ticaret ve Sanayi Odaları ile yapacakları toplantılarla ilgili; "Bölge iş insanlarımız ve bölge ekonomimiz adına ekonomik işbirliği ve gönül bağlarımızı güçlendirecek dayanışmanın doğacağına inanıyorum" dedi.

(Kastamonu)

PARA | HABER

İhracatta tüm zamanların rekoru

Türkiye'nin ihracatı Mayıs ayında yıllık yüzde 11.4 artışla 24.1 milyar dolar, son 12 aylık ihracat ise yüzde 2.3 artarak 260.1 milyar dolar oldu. İthalatın yüzde 10.3 azaldığı Mayıs'ta dış ticaret açığı yüzde 47.8 azalışla 6.5 milyar dolara geriledi...

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

ENFLASYON Mayıs'ta beklentilere paralel olarak zirveyi gördü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Mayıs'ta aylık yüzde 3.37 artarken, yıllık enflasyon bir önceki aya göre 5.65 puan yükselişle yüzde 75.45 oldu. Yıllık tüketici enflasyonu baz etkisi kaynaklı belirgin artışa işaret etti. Bu artışta, 2023 Mayıs'ta doğal gazın ücretsiz kul-

lanılması nedeniyle düşük baza ek olarak, cari ayda meskenlere yönelik doğal gazda ilk 25 metre küpün bedelsiz olarak kullanılması uygulamasının sona ermesiyle enerji grubunda yıllık enflasyonda yaşanan artış etkili oldu. Memur ve emekli maaşlarına konu olan enflasyon farkı için beş aylık veri yüzde 22.72 olarak gerçekleşti. TCMB'nin Mayıs ayı piyasa katılımcıları anketinde, katılımcıların Haziran ayı TÜFE beklentisinin yüzde 2.56 olduğunu hatırlatalım. Enflasyon verilerinin açıklanmasıyla işyeri kira artış oranları da netleşti. Bu ay sözleşmesi yenilenen işyerleri kiracılarına TÜFE 12 ay ortalamasına göre en çok yüzde 62.51 zam yapabilecek. Bu arada konutlarda yüzde 25 zam sınırlaması ise 2 Temmuz'da sona erecek. Temmuz'da

sınırlamanın kalkmasıyla konut kira artışlarında da TÜFE 12 ay ortalaması dikkate alınacak.

ENFLASYONA EN ÇOK KATKI ENERJİDEN

TÜİK verilerine göre Mayıs'ta yüzde 9.60 ile giyim ve ayakkabı, yüzde 7.08 ile konut, yüzde 5.63 ile eğitim, yüzde 5.52 lokanta ve oteller, yüzde 4.74 ile alkollü içecekler ve tütün, manşet enflasyonun üzerinde artış gösteren TÜFE ana harcama grupları olarak öne çıktı. Yıllık bazda ise bir önceki aya göre artışın en yüksek olduğu ana gruplar yüzde 104.80 ile eğitim, yüzde 93.21 ile konut, yüzde 92.84 ile lokanta ve oteller, yüzde 86.48 ile alkollü içecekler ve tütün, yüzde 79.10 ile ulaştırma, yüzde 77.67 ile sağlık oldu. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) aylık fiyat gelişmeleri raporuna göre yıllık enflasyon, hizmet ve temel mal gruplarında bir miktar düşerken, enerjide belirgin olmak üzere diğer gruplarda yükseldi.

Meskenlere yönelik doğal gazda ilk 25 metre küpün bedelsiz olarak kullanılması uygulamasının sona ermesi, Mayıs ayı manşet enflasyonunu 0.64 puan yukarıya çekti. Yıllık tüketici enflasyonuna katkılar incelendiğinde, enerji 3.45, hizmet 0.74, temel mal 0.66, gıda 0.53 ve alkollü-tütün-altın gruplarının katkıları 0.27 puan arttı. Mevsimsellikten arındırılmış B ve C göstergelerinin artış oranlarındaki yavaşlama eğilimi Mayıs'ta kesintiye uğradı.

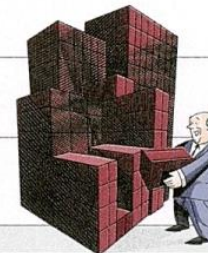
KAKAODA BÜYÜK FİYAT ARTIŞI

TÜİK verilerine göre Mayıs'ta TÜFE'de aylık olarak en yük-

Türkiye'nin ihracatı Mayıs'ta yüzde 11.4 artışla 24.1 milyar dolar oldu

		İhracat	İthalat	Dış ticaret dengesi	İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
Mayıs	2023	21.621	34.115	-12.495	63,4
	2024	24.075	30.593	-6.518	78,7
	Değ. (%)	11,4	-10,3	-47,8	
Ocak-Mayıs	2023	102.282	158.316	-56.033	64,6
	2024	106.914	143.674	-36.761	74,4
	Değ. (%)	4,5	-9,3	-34,4	
Son 12 ay yıllıklandırılmış	Haz. 2022-May. 2023	254.123	376.355	-122.232	67,5
	Haz. 2023-May. 2024	260.052	347.122	-87.070	74,9
	Değ. (%)	2,3	-7,8	-28,8	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN/ Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi

“En sıkıntılı safhanın sonuna yaklaşıldı”

Türkiye’de uygulanmakta olan dezenflasyon programı açısından en sıkıntılı safhanın sonuna yaklaşıldığı anlaşılıyor. Dezenflasyonun programın meydana getirdiği para politikasının sıkılaşması ve likiditeyi etkileyen unsurların büyük çoğunlukla kontrol edilmeye başlandığına dair işaretler var. Bu işaretlerden ilki, döviz kurunun artış meylinde azalma eğilimli bir dönüşüm geçirmesi. İkincisi de kredi kartı kullanımında ve ihtiyaç kredilerinde düşüş eğilimlerinin başlaması. Bu arada ekonominin ilk çeyrekte, yüzde 5.7 seviyesinde büyümesi halen enflasyonun kontrol edilmesindeki zorlukların devam ettiğini gösteriyor. Türkiye’de inşaat sektörünün büyüme üzerindeki etkisi yine yüksek seyrediyor.

Yaz aylarındaki tatil ve diğer harcamalardaki artışlarda büyümeyi olumlu etkilerken, enflasyonla mücadeleyi zorlaştıracaktır. Türkiye’de enflasyon hesaplamalarında dikkate alınmayan kayıt dışı ekonomi, enflasyonun düşmesine karşı büyük direnç unsuru olacaktır. Bu yılın ikinci yarısında, enflasyon düşme eğiliminde olacak fakat OVP’deki hedefleri yakalayıp yakalayamayacağı ise sorgulanacaktır.

sek artış gösteren seçilmiş temel ürünler yüzde 15.51 ile kakao, yüzde 12.03 ile erkek giyim, yüzde 9.39 ile kadın giyim, yüzde 9.27 ile şarküteri ürünleri ve diğer et çeşitleri, yüzde 8.82 ile kahve oldu. TÜFE’de aylık olarak en fazla düşüş gösteren temel başlıklara bakıldığında yüzde 12.14 azalışla patates ve bazı yumru bitkiler hariç sebzeler ilk sırada yer aldı.

Yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) Mayıs’ta aylık yüzde 1.96 oranında arttı, yıllık enflasyon 2.02 puan yükselerek yüzde 57.68 oldu.

Haziran’da aylık enflasyonun 2023 Haziran’daki yüzde 3.92’lik seviyenin altında kalmasını bekleyen uzmanlar, yıllık enflasyonun Haziran enflasyonu ile birlikte düşüşe geçeceğine işaret ediyor.

“DOĞRU YOLDA OLDUĞUMUZ GÖRÜLÜYOR”

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, “İlk yılın muhabesesi” başlığıyla bir paylaşımında bulundu. Şimşek, “Program çalışıyor, politika önceliklerimizde kat ettiğimiz mesafe doğru yolda olduğumuz gösteriyor” ifadelerini kullandı. Şimşek, Merkez Bankası brüt rezervlerinin 44 milyar dolar artarak 142 milyar doları aştığını, swap hariç net rezervlerin pozitifte döndüğünü kaydetti. KKM stokunun 1.2 trilyon lira azaldığını vurgulayan Şimşek, TL mevduatın toplam içindeki payının 16.2 puan arttığını belirterek, KKM stokunu kademeli olarak azaltmaya devam edeceklerini dile getirdi.

Bu arada, geçen hafta TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda sunum yapan ve milletvekillerinin sorularını yanıtlayan TCMB Başkanı Fatih Karahan, sıkı para politikası duruşunun kararlılıkla sürdürüleceğini dile getirdi. Enflasyon görünümünde kalıcı bir bozulmaya kesinlikle izin vermeyeceklerinin altını çizen Karahan, Hazirandan itibaren yaşanacak dezenflasyon sürecinde enflasyonu belirledikleri ara hedeflerle uyumlu olacak şekilde düşürmek için ne gerekiyorsa yapmaya devam edeceklerini kaydetti.

DIŞ TİCARET AÇIĞI GERİLEDİ

Türkiye’nin ihracatı Mayıs’ta yıllık yüzde 11.4 artışla 24 milyar 75 milyon dolara ulaşarak, tüm zamanların rekorunu kırdı. Mayıs ayı dış ticaret verileri Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe tarafından İstanbul’da açıklandı. Ticaret Bakanlığı verilerine göre Türkiye’nin ithalatı Mayıs’ta yüzde 10.3 azalışla 30 milyar 593 milyon dolar olurken, dış ticaret dengesi yüzde 47.8 azalışla 6.5 milyar dolar açık verdi. Mayıs’ta ihracatın ithalatı karşılama

oranı 15.3 puan iyileşmeyle yüzde 78.7 oldu. Enerji ve altın verileri hariç tutulduğunda ise, ihracatın ithalatı karşılama oranı 14.4 puan artarak yüzde 91.7 olarak gerçekleşti. Mayıs’ta geniş ekonomik grupların sınıflanmasına göre, en çok ithalat 21.1 milyar dolarla (yüzde 16.4 azalış) hammadde grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 4.9 milyar dolarla (yüzde 19.8 artış) tüketim malları ve 4.5 milyar dolarla (yüzde 5.4 azalış) yatırım malları grupları takip etti.

Yılın ilk beş ayında Türkiye’nin ihracatı yüzde 4.5 artışla 106.9 milyar dolar olurken, ithalatı yüzde 9.3 azalışla 143.7 milyar dolara geriledi. Geçen yıl ilk beş ayda 56 milyar dolar olan dış ticaret açığı bu yılın Ocak-Mayıs döneminde yüzde 34.4 azalışla 36.8 milyar dolar olarak kaydedildi. Mayıs itibarıyla son 12 aylık yıllıklandırılmış ihracat yıllık yüzde 2.3 artışla 260.1 milyar dolar, ithalat yüzde 7.8 azalışla 347.1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşirken, yıllıklandırılmış açık yüzde 28.8 azalışla 87.1 milyar dolar oldu.

TURİZM VE LOJİSTİĞİN ALTIN DÖNEMİ

Dünya ihracatının düştüğü bir dönemde Türkiye’nin küresel mal ihracatından aldığı payın yüzde 1.02’den yüzde 1.08’e yükseldiğini vurgulayan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, hizmetler ihracatında küresel payın ise yüzde 1.25’ten yüzde 1.29’a çıktığını kaydetti. 24.1 milyar dolarla Mayıs’ta, 260.1 milyar dolarla ise yıllıklandırılmış ihracatta Cumhuriyet tarihi rekorunu kırdığının altını çizdi. Yılın ilk beş ayında hizmet ihracatının bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8 artış göstererek 36.2 milyar dolar seviyesine yükseleceğini tahmin ettiklerini dile getiren Bolat, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim aylarına

TÜFE Mayıs'ta aylık yüzde 3.37 arttı

TÜFE değişim oranları (%), Mayıs 2024	May.24	May.23
Bir önceki aya göre değişim oranı	3,37	0,04
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değ. or.	22,72	15,26
Bir önceki yılın aynı ayına göre değ. or.	75,45	39,59
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı	62,51	63,72

Yİ-ÜFE Mayıs'ta aylık yüzde 1.96 arttı

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Mayıs 2024	May.24	May.23
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,96	0,65
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	17,87	7,81
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	57,68	40,76
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı	47,24	95,80

Kaynak: TÜİK

PARA | HABER

Prof. Dr. Murat CANITEZ / KTO Karatay Üniversitesi Öğretim Üyesi

“İhracatta artış eğilimi devam edecek”

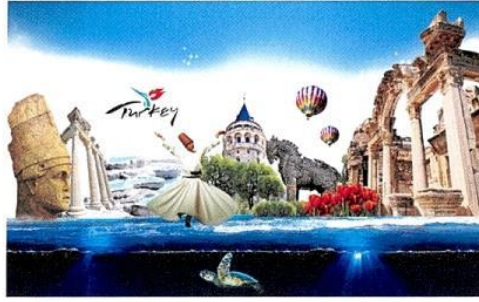
İhracatçıların üzerinde özellikle son altı aydır daha da hissedilen kur baskısına rağmen, Türkiye’de ihracat kıymet ve ihracat birim değer rasyosu bazında artmaya devam ediyor. Tam tersine ithalatta da ciddi azalışlar ve buna bağlı olarak da ihracatın ithalatı karşılama oranında da Türkiye’nin lehine olumlu gelişmeler yaşanıyor. Küresel ekonomideki gerginlikler, önemli deniz ticaret yollarındaki çatışmalar, Ukrayna-Rusya gerginliğinin zaten durgunluk içinde bulunan Avrupa’yı ciddi ekonomik belirsizliklere ve strese itmiştir. Bu olumsuz gelişmeler önemli nitelikli üretim kapasitesine sahip olan Türkiye’yi Avrupa ve Ortadoğu’da merkez tedarikçi ülke durumuna getirmiştir. Diğer bir ifadeyle Türkiye’nin üretim, kapasite, imkan ve yetenekleri ile dünyadaki jeo-politik, jeo-ekonomik

ve jeo-kültürel pozisyonunun sağlamış olduğu avantajlar nedeniyle, önümüzdeki dönemlerde ihracat artış eğiliminin devam edeceği söylenebilir. Hükümetin 2023 seçimlerinden sonra enflasyon konusunda daha bütünlüklü nitelikte stratejik yaklaşımlar sergilemesi, çekirdek enflasyonda önümüzdeki dönemler için enflasyonun düşüş eğiliminde olduğunu gösteriyor. Özellikle küresel ekonomideki emtia fiyatlarındaki düşüş eğilimi de Türkiye’deki enflasyonun hızlı bir şekilde düşüşüne yardımcı olacaktır.

işaret ederek, turizm ve lojistikte altın döneme girildiğini aktardı.

TİM verilerine göre Mayıs’ta en çok ihracat gerçekleştiren sektörler sıralamasında otomotiv 3.2 milyar dolarla birinci, kimyevi maddeler 3 milyar dolarla ikinci, hazır giyim ve konfeksiyon 1.6 milyar dolarla üçüncü oldu. TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Mayıs’ta makine ile savunma ve havacılık sektörlerinin tarihlerinin en yüksek aylık ihracatını gerçekleştirdiğini vurgulayarak, geçen ay 20 sektörün ihracatını artırırken, 6 sektörde düşüş kaydedildiğini aktardı.

artması reel olarak dış ticaretin ülke ekonomisine katkı sağlamaya başlamasıdır. İktisat politikasında kurun ucuzlatılmasına dayalı ihracat artışı yerine, istikrarlı kur ile ihracatın daha başarılı performans gösterdiğini de göstermesi açısından dikkate alınması gereken bir sonuçtur. Özellikle hizmet ihracatı yapan turizm sektörü olumlu katkı sağlayacağı için dış ticaret dengesinin güz aylarının sonuna kadar olumlu katkı sağlayacağı tahmin edilebilir. Bu arada

ihracatta Türkiye, AB ülkelerinin iklim şartları nedeniyle artan yeşil regülasyonlara uyum sağlamaya da öncelik vermeli” dedi.

“YEŞİL REGÜLASYONLARA UYUMA ÖNCELİK VERİLMELİ”

Dış ticaret verilerini değerlendiren Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Yıldırım, Mayıs ayı dış ticaret verilerinin hem enflasyon hem de döviz kuru istikrarı açısından olumlu sinyaller verdiğini söyledi. Türk ekonomisinde ara malı ihracatına bağlı **sanayi** ve imalat sektörüne dayanan ihracat yapısının süreklilik kazandığını söyleyen Yıldırım, “Özellikle Türkiye’nin Avrupa ülkelerine olan ihracatı kuvvetli seyrediyor. Buradaki önemli gelişme dezenflasyon sürecinde istikrara kavuşan döviz kuru ile ithalat azalmaya devam ederken, ihracatın

ISO TÜRKİYE İMALAT PMI MAYISTA 48.4 OLDU

Nisan ayında 49.3 olan manşet PMI, Mayıs’ta 48.4’e gerileyerek, ikinci ay üst üste eşik değer olan 50’nin altında kaldı. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin sonuçlarına göre, Mayıs’ta Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı.

Prof. Dr. M. Necat COŞKUN / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Enflasyonu düşürücü politikalar yavaş da olsa etkisini gösteriyor”

Hükümetin uyguladığı enflasyonu düşürücü sıkı para, maliye ve gelirler politikası, yavaş da olsa etkisini gösteriyor. Aylık bazda TÜFE ve içindeki bazı mal grupları hala yüksek düzeyde artmaya devam ediyor. Hizmetler grubunda fiyatlama davranışı değişmemiş görünüyor. Buna ek olarak giyim ve ayakkabı aylık yüzde 9.96 artarken taze meyve-sebzelerin yüzde 3.17 gerilemesi mevsimsel etkilerin önemini koruduğunu gösteriyor. Aylık fiyat artışının kontrolünün zorlaşması ve ek olarak reel gelirleri baskılayıcı ücret politikaları toplumsal hoşnutsuzluğu arttıracak. Enflasyonu düşürücü politikanın iç talepte daraltıcı etkisinin işaretleri aylık verilerde görülmeye başlandı. Kapasite kullanım oranları, üretim endeksleri, güven endeksleri ve PMI verilerindeki

gelişmeler ekonomide yavaşlamanın göstergesi. İhracat yılın birinci çeyreğinde yüzde 4 artarken ithalatın yüzde 3.1 azalması döviz kurlarındaki artışın azalması ve büyüme hızındaki yavaşlama etkili oldu. Ancak ithalatta dikkati çeken gelişme son dönemlerde tüketim mallarının payının artarken sermaye mallarının payının düşmesi. Sonuç olarak enflasyonun yıl sonu hedefinin üst bant sınırını aşmasında yapısal ve konjonktürel pek çok nedenin etkili olacağı ve uygulanan politikanın etkisini zayıflatacağı bekleniyor.

